

Meghalt Mangó Ferenc

Mangó Ferenc, a Szocialista Hazáért Erdemrend tulajdonosa, 1973. március 5-én, életének 69. évében rövid szenvedés után elhunyt. A pártnak 1934 óta tagja, a párt- és munkásmozgalom áldozatos harcosa volt. Kiskundorozsmán tevékenykedett. Elvtársai, barátai, rokoni 1973. március 7-én délután 18 órakor búcsúztatják a kiskundorozsmai temető ravatalozójából. Élete, munkássága példaként áll elvtársai előtt.

MSZMP Szegedi Járási Bizottsága

MSZMP Kiskundorozsma Nagyközségi Bizottsága

Porgy és Bess az élen

Tóth István, a szegedi szabdéri szervezési osztályának vezetője november óta járja az országot: tárgyal, szerződéseket köt, jegyeket ad el. Négy-öt napos körúti járt az ország Szegedről legtovább eső vidékein kezdte. Észak-Magyarországon, Dunántúlon, s eddig 14 megyében fejezte be a közönségszervezés előkészítését a játékok idej előadásaira. Ezekben a megyékben 8 területi megbízott dolgozik tovább, üzemekben, termelőszövetkezetekben, intézményekben, vállalatoknál. Létrejött az ország első megállapodások az utazási irodákkal is különvonatok és különautóbuszok biztosítására. Az ország különböző vidékein eddig már 6 különvonatot

és 55 különautóbuszt kötöttek le. Az érdeklődés Győr, Komárom, Szabolcs és Borsod megyében a legnagyobb. Az összesített adatok szerint a játékok idej előadásaira közel 30 ezer jegy kelt el. Az élen Gerschwin Porgy és Bess című operája áll, amely az idén szerepel először a szegedi szabdéri műsorán. Előadásaira 11 ezer jegy kelt el. Utána — néhány ezer jeggyel lemaradva — Madách Mózese követik: 7 ezren vásároltak jegyet előadásaira. Az előzetes érdeklődésben a János vitéz a harmadik helyen áll, noha a „papírforma” szerint a népszerű daljátéknak kellene listavezetőnek lennie. A János vitéz előadásaira hater ezer jegy kelt el.

A közösség érdekében

Beszélgetés egy párttitkárral

Nem kell hozzá hosszas elmélyülés, hogy azonnal fel ne fedezzük a hasonlóságokat, de a különbségeket is a szövetkezeti és az állami üzemek között. Talán a munkamódszerek, az alkalmazott technika eltérő színvonalára gondolok? — nem. Ma már a legtöbb ipari szövetkezet túljutott a manuális körülményeken, fali között ugyanazokat a gépeket, eszközöket (s szakértelmet) találjuk, mint hasonló hivatású állami vállalatoknál. Jó néhány példát hozhatnánk erre, akár Szeged gazdasági életéből, de elég megemlíteni a cipőszaknát, hiszen városunkban mindkét formáció megtalálható.

A különbség mégis megvan — s ez elsősorban az érdekeltségben mutatkozik meg: a szövetkezetek tagjai — akár a portás, akár az elnök — nagyobb gonddal vesz részt az üzem sorsának irányításában. A szövetkezeti munkás leszavazhatja az elnököt, a vezetőséget, s bizony mindig beleszólása van abba is, mit, mennyit, azaz drágábban, vagy olcsóbban termeljen az üzem. De ne szaporítsuk túl sokat a szót, ebből már az is világos: különleges felelősséggel van az itt dolgozó pártvezetőknek. Ezt meg a kivülről is megérzi!

Es aki a felelősség súlyát viseli, aki évek óta dolgozik egy szövetkezet pártvezetésében? A kérdés csak az első pillanatban tűnik a szóban forgó kollektíva belső ügyének. Gáll Tamásnak, a Szegedi Április 4. Cipő- és Papucskészítő Ktsz párttitkárnak szavából legalábbis ez derült ki.

— A Központi Bizottság novemberi határozata egész sor tennivalót jelölt meg, amit nekünk ugyanúgy kell értelmeznünk és végrehajtannunk, mint akármelyik más vállalatnak. Ebben tehát semmiféle különbség nincs, nálunk is a legfontosabb feladatok közé tartozik például a lehető leggazdaságosabb termelési módszerek kialakítása, a munkaszervezés, mint mássutt. Maradjunk az előbbinél, mert úgy érzem, ez a legérdekesebb, és kézzel fogható dolog. A határozat szavából világosan kitűnik, hogy a gazdaságosság a legszűkebb körülmények között kell értenünk. Tehát nem csupán azt, ami nekünk, esetleg kizárólag a szövetkezetnek jó, nyereséges — a vásárlóknak pedig nem. Azt hiszem, helyben vagyunk: hiszen ebből lenne a kiugró részese, a fejlesztés, az átlagosnál jóval nagyobb kereset. (A mi szövetkezetünkben egy páran talán csak eddig számolnak, pedig ennél tovább kell látni; pártvezetőinknek egyik fontos feladata pont ebben rejlik.)

A szövetkezet tavaly 62 millió forint értékű cipőt gyártott, s ezeknek körülbelül 30 százaléka az úgynevezett harmas árforma tartozott, tehát olcsó termék volt. A többi, a túlnyomórészt exportra, illetve szá-

badársként került a fogyasztókhoz. Mivel a hagyományos kézműipari és a szorogatgyártás előnyeit egyesítő szegedi férficipők általában kitűnő minőségűek, formatervezésük alkalmazkodik a divathoz — akár a teljes termelést exportra, vagy az igényesebb kategóriában folytathatják volna. Akkor lényegesen nagyobb hasznot érhetett volna el a kollektíva, mindenki több nyereséget vehet át most. De részben a hazai igények, még inkább pedig az ismert gazdaságpolitikai elvek hatására gondoltak a kisebb kereseti vásárlókra, és készítették ma is az olcsóbb cikkeket. Mert a 30 százalékos „III. kategória” nem véletlenül került és kerül az idén a programba. Mit mond erről a párttitkár?

— Senki sem kötelez bennünket arra, hogy csak exportra, vagy csak hazai keresletre termeljünk. Arra sem, milyen legyen a jobban jövedelmező és a nyereség nélkül, csupán minimális hasznot (cipőnként esetleg 1 forintot) hozó termékek aránya. Nem titok, verseny van a cipőpiacon, az érvényesülhet, aki reális ár mellett jó minőségű tud gyártani, garantálni. A követelmények egyre szigorúbbak. Mi éppen ezért törekszünk arra, hogy a józan arányok kialakításával csak tisztes hasznot számlázzunk, s ugyanakkor a kereskedőknél keresztül elfogadható árut, cipőt adhassunk. Például a tavalyi, illetve tavalyelőtti év adatait szeretném említeni: 1971-ben 9 százalékos, 1972-ben 11,54 százalékos nyereséget értünk el. A 62 millió forintos termelésből kiszámítható, hogy ez 7 millió forint. Mi úgy látjuk, a szolid árakkal poltázhatunk legjobban. A pártalapszervezet érdeme is egy kicsit, hogy a szövetkezetben jóval többet értenek ezzel egyet, mint nem. Hogy ez mennyire igaz? Íme két tény: a szegedi szövetkezetekhez tíz hasonló van az országban, árait tekintve az „Április 4.” a tíz között a hatodik-hetedik helyet foglalja el, minőséget tekintve viszont az első három közötti valamelyiket.

A pártvezetők jegyzőkönyvéből még egy, nem elhanyagolható adalék kívánkozhat ide. Az elmúlt évben — mint ismeretes — országosan emelkedett a műhelyek bére. Szegeden is többet fizetnek egy-egy helyiségről a cipészek — summásummárum, a városban működő tizenegy cipőjavító (amely eddig sem hozott nyereséget) most egyenesen ráfizetéses lett. Ha ennek alapján a szövetkezet valamennyit megszünteti, tulajdonképpen a gazdaságosság szempontját követi. Hiszen senki sem várhatja el azoktól, akik a javítást végzik, hogy munkájukat nekik kerüljön pénzbe! A javítókat mégsem zárták be. Tavaly a pártvezetőség előtt is szerepelt ez a téma. A szövetkezet vezetőivel teljes egyetértésben határoztunk úgy, hogy a lakosság érdekében mindenképpen fenntartjuk javítórészlegeinket. Átmenetileg a ráfizetést csak a termelés hasznából tudjuk ellensúlyozni. Arra nem is gondolunk — különben is a javítási árak hatóságilag rögzítettek —, hogy megnövekedett költségeinket valamilyen formán hárítsuk. Egyetlen megoldás maradt: a részleg munkáját kell átalakítani, jobban megszervezni, gépésíteni, hogy kevesebb pénzből is ki tudjanak jönni.

Sokáig, és sok mindenről beszéltem Gáll Tamással, aki talán az egyik legtapasztaltabb szövetkezeti párttitkár — 1951-től tölti be a tisztségét. Elmondhatom, mit terveznek munkájuk jobbá tételére legközelebb, ide sorolhatnám azt a jó néhány példát, amely bizonyítja; ennek a szövetkezetnek a pártalapszervezete valóban a nagyközösség érdekében igyekszik irányítani saját kollektívájának munkáját, így akar élni saját lehetőségei között. Ám, a számok, a tények, amelyeket egyetlen példában láttam, erre bőségesen elegendők. S különösen akkor, ha a legjobb bizonyítékokat, a termékeket nem csupán az újságíró veheti szemügyre... Matkó István

DM POSTALÁDA Vandálok

Minap a rádió reggeli műsorában a „Szó, kérek” rovatban az óbudai vandálokról szólt, s mi kűbekhazaiak állítjuk, hogy nem kell vandálság miatt Óbudáig menni, hiszen mi egyik reggel arra ébredtünk, hogy húsz kis fát az utcában, derékban kettétörték, ismeretlen tettesek — írja kilenc károsult nevében Vass József, Szántó Kovács János utca 531. szám alatt lakó olvasónk. Tanácsot kér szerkesztőségünkől, mit tegyenek, hogy ne tehesse tönkre senki büntetlenül az utcák, a parkok díszét. — Mondanunk sem kell, nem olyan egyszerű tanácsot adni, hiszen nem leshegy az egész utca lakossága, hogy mikor fogja valaki kitérdelni a facseméteket. Mindenestre a körzeti megbízott rendőr tud az esetről.

Az automata

Lapunk február 24-i számában megjelent „Ezek a fránya automata” című cikkünk — amelyben leírtuk, hogy a szegedi nagyalomlás élelmiszer-ital automataja gyakran elromlik, s emiatt külön szerelőt kell tartani — az Utasellátó Vállalat Bács-Csongrád megyei területi kirendeltségének igazgatója válaszolt. Mint leírja, lelkiismeretlen emberek gyakran nem a megfelelő pénzürtmet, hanem esetleg még cipő-spiccsavat is bele dobálnak a gépbe, s így a legnagyobb igyekezet is kevés, hogy az automata ne károsodjon. Nyilván a cikkben emlegetett büfés — a gép feltételeztük, hogy magyarul nélkül nem tenné el a kétfőtintost, mint ahogy a gép kakaoadagolás nélkül benyeli — nos, a büfés feltehetőleg a spiccsavat meg a kispiparilag készült „búfeket” szintén nem tekintette „vandalának”. Vagyis a gép nem ember, nem tud visszaszólni, csak csöddöt mond a tudománya — s ezt el kell hinnünk. Ez nyilvánvaló.

Levél azzal zárja az Utasellátó Vállalat kirendeltségének igazgatója, hogy mindent megtesznek annak érdekében, hogy az elromlott gépeket gyorsan javíthassák.

Mennyit és mit?

A karcsúság titka című írásunkhoz szólt hozzá hosszú levélben Kuris János (Szatymaz, Béke u. 16) olvasónk. Tréfásan írja, mi szerint elsősorban a jó étvágyunk az oka, hogy „vonalainkkal” időnként baj van. De ha történetesen azt reklámozzuk, hogy a magyar ezentúl ne sertéshúst egyen és ne zsírral főzzön, hanem szokjunk rá a marhahúsra, nos, akkor a kereskedelem és a mezőgazdaság mennyiben veszi majd tekintetbe igényeinket? — Fogas kérdés, hiszen nyilvánvaló, hogy pillanatnyilag többnyire szénhidrátokat fogyasztunk és valóban a fehérjefélek ára ma-

gasabb. De hogy mégsem pusztába kiáltó szó az egészségesebb táplálkozás ügyében folytatott „reklám-hadjárataink”, az is bizonyítja, hogy ma már nagyon sokan főznek zsír helyett olajjal és kevesebb kenyeret fogyasztunk. Azok nevében szól viszont Poór Nagy János (Kereszt u. 15.) olvasónk, akik reggelente gyermekeiknek kiflit szeretnének vásárolni. Mint leírja, az 51. sz. áruháznál (Molnár utca és Tápéi utca sarkán) a kora reggeli órákban nem kapható friss péksütemény, vagyis a reggeli tejjel együtt nem tudják megvásárolni az iskolába induló gyerekek számára a szűlők.

Söpörjön más is!

Háromoldalas levelet írt Rébék Árpád (Hóbiúrt basa u. 28.) olvasónk arról, hogy mennyire piszkos Szeged. Úgy érezzük, lapunk is kelő gyakorisággal foglalkozik ezzel a témával és ettől mégsem lett tisztább a város, mert igaz ami igaz, a szokatlannul aszályos tél miatt rengeteg a por, szinte csak söpörgetjük egyik helyről a másikkra. Levélfrónk szerint nem is nagyon söpörgetjük! Ha akad is valaki, aki a járdát letakarítja, egyszerűen az úttestre csapkodja a port, s azt felverik a gépkocsik. szeme-szája tele lesz a járdáknak tőle. Igaza van levélfrónknak: ha már összegsöprik, a kuka-tartályba is

tehetnék a szemetet. Pedig hovatovább már azt is meg kell becsülni, aki hajlandó lesöpörni a járdát! Jogos a kérdés is: miért nem mossák az úttesteket, miért csak locsolgatják, hiszen ha nem is sok, de néhány mosó-autó is van már a városban. Mi tagadás, többnyire kampány-szerűen és az idegenforgalmi szezon előtt rendezünk nagytakarítást Szegeden, de olyan ez, mint amikor a gondatlan háziasszony takarít és a gyerekek megkérdezi: „Édesanyám, csak nem vendégeket várunk?” Ne csak a vendégek, ne csak az idegenforgalom miatt. De elsősorban magunk érdekében kellene nagyobb tisztaságot tartani városunkban!

Szerkesztői üzenetek

Farkas Ferenc, Tarján 116.: a jugoszláv tévé adásait külön antennával lehet venni, az Önök központi antennája nyilván csak a szentesi adóra van beállítva. Aggódom háztulajdonos jellegű: kérjük, forduljon az OTP-hez, ahol részletes felvilágosítást kap, milyen feltételek mellett igényelhető kölcsön házának tartozásához. Tóth Lajos, szegedi ruhágyár aláírású levél olvasójának: a levélben leírtak megbeszélése érdekében kérjük, jelentkezzen a szerkesztőség titkárságán, előzetes telefonértesítést kérünk a 13-535-ös telefonon. Síha vezetőkénevi olvasónknak (keresztneve olvashatatlán, lakcíme nincs a levélborítékon): a rókusí Síha-köz, valamint a Dorozsma és Sándorfalva határában levő Síha-dűlő, Síha-kereszt megnevezésekben levő Síha-név eredetét iránt érdeklődik. A régi szegedi vezetéknev első előfordulása az 1522. évi tizedjegyzékben már olvasható: Franciscus Cycha alakban. További előfordulásai: 1650: Síha János. 1730: Síha Ilona, 1780: Síha Mihály s így tovább. A szegedi népnyelvből Síha alakban fordul elő. B. L., Szeged: kérdésére közöljük, hogy a nyugdíjas

részére egyszer megállapított lakbérhozzájárulás összegét újból megállapítani, illetve azt mássra átruházni nem lehet. A nyugdíjas bérlő az 1971. július 1-i állapothoz meg kellene állapított lakbérhozzájárulás változatlan összegben élte végéig megilleti. A nyugdíjas bérlő halála esetén házastársát, gyermekét megillető lakbér-hozzájárulásról a 323/1971. PM. III. sz. közlemény részletes tájékoztatást tartalmaz. A Bartók Béla út 9. sz. ház lakóinak: Az itteni lakások szanálására csak a következő öt éves terv idejében kerül sor.

Lámpapróba

Szegeden megkezdődött a műszaki átadás-átvétel az utóbbi időben felújított és közlekedési lámpákkal szerelt két csomópontnak, a hídnál és a színháznál levőnek. Tegnap, kedden délután kipróbálták a VILATI lámparendszert, majd a megrendelőket és a kivitelezőket,

valamint az egyes hatóságok képviselőinek csoportja úgy határozott, hogy a járdák és a lámpák körülötti kisebb munkák — aszfaltozás stb. — elvégzése után, néhány nap múlva megkezdődhet a lámpák folyamatos, próbaműködtetése.

Mit ígér a zenés tévészínház?

A szorgalmas néző még emlékszik rá, a zenés tévészínház 1972-73-as évadja tavaly szeptemberben, a Budapesti Művészeti Hetek alkalmából sugárzott, a Kárinthy-Devecseri-Lendvay szerzőtrio által komponált vígoperával, a Bűbös székkel indult. Ezt követte egy Planquette-operett, a Garasos menyasszony, majd Harangozó Gyula koreográfiájára Farkas Ferenc táncjátéka a Furfangos diákok, később H. Weisgall Az erősebb című operája (Strindberg egyfelvonásosából), A nő meg az ördög című vígopera, illetve karácsonykor a Bob herceg. Januárban Vargha-Daróczi-Bárdos: A csodadoktor zenés diákkomédia, majd legutóbb Kallai István zenés vígjátéka, a Nem akarok apa lenni folytatta a sort.

Még három bemutatót ígér, Április 3-án kerül képernyőre, ugyancsak a Vargha Balázs-Daróczi-Bárdos Tamás szerzőpártól, egy zenés diákkomédia, a Mézesfazék, melynek témája Mátyás király korabeli anekdota, illetve az Y-háború című bábopera, melyet Vörösmarty egy Planquette-operett, a Mihálynak egy bájos kölői beszélője, Weöres Sándor átfofogásában, Sárközi István komponálta. Május 5-én Ibert népszerű, Magyarország azonban csak alig játszott vígoperája, az Angélika kerül a közönség elé, Horváth Ádám rendezésében. Az utolsó bemutató június 8-án lesz, amikor is a mai jugoszláv operairodalom kitűnő komponistájának, Ivo Lhotka-Kalinskynek, a Gomb című operaszatírja látható a televízió képernyőjén.